

ØKOKRIM

Den sentrale enhet for etterforskning og påtale av
økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet

Justisdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
200506081

Vår referanse
65/2002/511/7

Vår dato
5. desember 2005

HØRING - NY STRAFFELOV: FORSLAG TIL GENERELLE REGLER OM FORMILDENDE OG SKJERPENDE OMSTENDIGHETER I STRAFFUTMÅLINGEN MV

Vi viser til departementets brev av 31.08.05 vedlagt høringsnotat.

Denne høringsuttalelsen begrenser seg til å omtale forslaget om generelle regler om formildende og skjerpende omstendigheter.

Til høringsnotatets pkt 2.5 Bør det innføres generelle regler om formildende og skjerpende omstendigheter i den nye norske straffeloven?

ØKOKRIM har ikke innvendinger mot høringsnotatets konklusjon om at fordelene ved å innføre regler om formildende og skjerpende omstendigheter i dagens situasjon synes større enn ulempene.

Til høringsnotatets pkt 2.6 Bestemmelsenes innhold

ØKOKRIM har ikke innvendinger mot prinsippene for utvelgelsen av hvilke omstendigheter som bør nevnes, jf høringsnotatets pkt 2.6.1.

Vi slutter oss til forslaget i lovutkastet § 77 bokstav f, om at også vesentlige bidrag til oppklaring av andre lovbrudd lovfestes som formildende omstendighet. Vi er enige i den begrunnelsen for dette som gis i høringsnotatets pkt 2.6.2.2; når rettstilstanden er slik den er, ville noe annet være i dårlig samsvar med fullstendighets- og opplysningshensyn.

Etter lovutkastet § 77 bokstav g skal det i formildende retning i alminnelighet legges vekt på at lovbrøteren selv er hardt rammet av lovbruddet, eller straffereaksjonen vil bli en sterk belastning – på grunn av også andre omstendigheter enn alder og sykdom. For så vidt gjelder det første alternativet, heter det i høringsnotatet at også sterke psykiske belastninger som følge av lovbruddet kan tas i betraktning, og det vises til et eksempel hvor bilførerens barn blir drept som følge av uaktsom kjøring. Samtidig heter det at ”den omstendighet at gjerningspersonen får en psykisk reaksjon etter å ha blitt pågrepet,

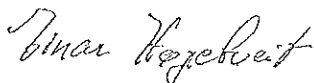
fordi vedkommende innser at han har ødelagt sin egen (og kanskje andres) fremtid, faller derimot ikke inn under alternativet”.

I ØKOKRIMs saker er situasjonen ikke sjelden at de tiltalte er mer eller mindre kjente personer med høy kompetanse som er vant til å nyte respekt og tillit fra sine omgivelser og samfunnet. Strafforfølgningen – og mediaomtalen av den – kan nettopp derfor være en ekstra stor påkjenning. Men i normaltilfellene vil det etter vårt syn ikke være grunn til å vektlegge dette i formildende retning. For så vidt gjelder omfattende mediaomtale, har Høyesterett i flere avgjørelser avvist dette som formildende moment ved straffutmåling. Med den ordlyden lovutkastet har fått, ser vi det som ønskelig med en noe nærmere avklaring av dette punktet i de videre lovforarbeidene.

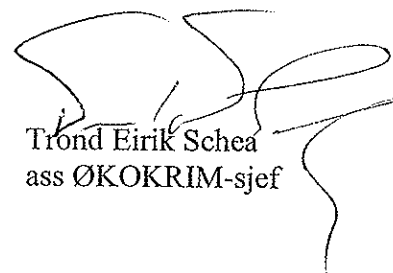
Særlig om forholdet til foretaksstraff

Vi tar uten videre for gitt at de foreslåtte § 77 og § 78 vil gjelde også i forhold til foretak. Dette reiser spørsmål om forholdet til momentene i ny straffelov § 28 (gjeldende straffelov § 48 bokstav b): Etter denne bestemmelsen skal det ved utmålingen av foretaksstraff ”blant annet tas hensyn til” momentene angitt i bestemmelsen bokstav a til h. Etter forslaget til ny § 77 skal det derimot ”i alminnelighet særlig legges vekt på” de der nevnte omstendighetene. En ren ordlydsfortolkning kunne dermed tilsi at omstendighetene i forslaget til ny § 77 er tyngre enn momentene i § 28. Men etter vårt syn tilsier spesialitetshensyn det motsatte. Selv om det kan være vanskelig å se for seg at forholdet mellom de to bestemmelsene vil bli særlig problematisk i praksis, foreslår vi at det avklares i de videre lovforarbeidene.

Med vennlig hilsen

Einar Høgetveit
ØKOKRIM-sjef

Trond Eirik Schea
ass ØKOKRIM-sjef

Kopi sendes riksadvokaten og Politidirektoratet